

Sjøkreps

Status og råd

Sjøkreps i Norskerenna vest for Lindesnes og i Skagerrak/Kattegat regnes av ICES som to separate bestander. Danmark og Sverige startet opp overvåking av bestanden i Skagerrak/Kattegat i 2011 ved hjelp av undervannsvideo. Telling av krepseluler på bunnen er den sikreste metoden for å estimere bestandsstørrelsen. Fra Norskerenna finnes det ikke videoestimat. ICES bruker derfor landinger og antatt tetthet av sjøkreps til å vurdere hvor stor andel av bestanden som høstes.

Videoundersøkelsene viser at bestanden i Skagerrak/Kattegat har vært stabil siden 2011. I Norskerenna er andelen av bestanden som høstes svært lav. ICES konkluderer derfor med at sjøkrepsfisket er bærekraftig. For Norskerenna anbefaler ICES landinger på mindre enn 554 tonn i 2016. For Skagerrak/Kattegat anbefaler ICES at landingene i 2016 ikke overskrider 7 827 tonn.

Fiskeri

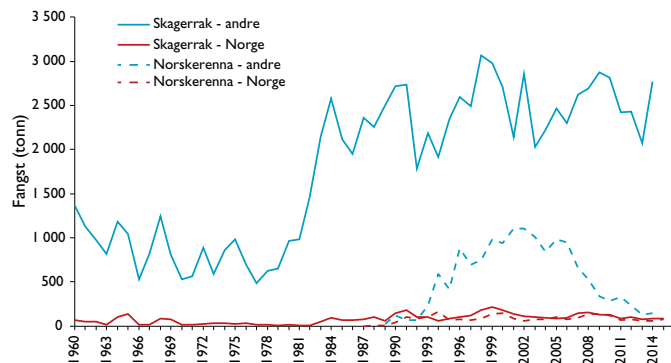
Sjøkreps i Skagerrak/Kattegat fiskes av Norge, Sverige, Danmark og Tyskland. Danmark og Sverige dominerer fisket, med henholdsvis 65 og 31 % av landingene i 2014. Norge fisker ikke i Kattegat. I 2014 ble det landet 4 150 tonn sjøkreps fra Skagerrak og Kattegat, en økning fra 2013. De norske landingene fra Skagerrak økte jevnt fra 2005 til 2008, for deretter å minke. I 2014 landet Norge 88 tonn. Foreløpige tall for 2015 er 90 tonn.

Bestanden i Norskerenna fiskes av Norge og Danmark. Danmark står for 70–90 % av landingene. I Norskerenna har landingene sunket siden 2005. I 2014 ble det landet 206 tonn, en liten oppgang fra 2013. De norske landingene i Norskerenna økte fra 2006 til 2008, for deretter å minke. I 2013 ble det kun landet 63 tonn. Foreløpige tall for 2015 er 78 tonn.

Sjøkreps fiskes med teiner og trål, og noe tas som bifangst i rekestrål. Norge har noen få spesialiserte sjøkrepsstrålere i Skagerrak, men mange fartøy veksler mellom reke- og sjøkrepsstråling. I Nordsjøen tas sjøkreps i et blandingsfiske.

Forvaltning

Norge setter ikke kvoter for eget sjøkrepsfiske, men det fastsettes en EU-kvote i norsk sone i Nordsjøen. Minstemål er 13 cm og maskevidde i bunntrawl er 120 mm. I Skagerrak ble det innført nye tekniske reguleringer i 2013 som del av en ny avtale mellom Norge, Sverige og Danmark. I dette området kan man benytte maskevidde ned til 70 mm dersom det brukes sorteringsrist i trålen og kvadratmasker i fiskeposen.

Sjøkrepsfangster fra Skagerrak og Norskerenna fordelt på Norge og andre land. Kilde: ICES.

Nephrops catches (tonnes) from Skagerrak and the Norwegian Deep by country (Norway and other countries). In Skagerrak it is mainly Denmark and Sweden who are fishing, while Denmark takes the largest part of the catches from the Norwegian Deep. Source: ICES.

Kontaktperson: Guldborg Søvik | guldborg.soevik@imr.no

NORDSJØEN/SKAGERRAK

Sjøkreps – *Nephrops norvegicus* – Nephrops
Andre navn: Bokstavhummer, keiserhummer, rekekonge

Familie: Nephropidae

Maks lengde: 24–25 cm

Levetid: Opptil 15 år

Leve- og gyteområde: Vestlige Middelhavet og Nordøst-Atlanteren fra Marokko til Troms og rundt Island og Storbritannia

Gytetidspunkt: Om sommeren

Føde: Krepsdyr, bløtdyr, børstemark og åtsler

Særtrekk: Sjøkreps gjemmer seg i hulene sine på dagtid, og eggberende hunner går sjelden ut. Fangstene varierer derfor gjennom døgnet og domineres av hanner.

Nøkkeltall:

KVOTERÅD 2016: Skagerrak/Kattegat: 7 827 tonn.
Norskerenna: 554 tonn

KVOTE 2014 OG 2015: Totalkvote i Skagerrak/Kattegat: 5 019 tonn og 5 318 tonn.

EU-kvote i norsk sone i Norskerenna: 1 000 tonn. Ingen norske kvoter.

FANGST 2014: Skagerrak/Kattegat: 4 150 tonn, norsk: 88 tonn (fra Skagerrak).

Norskerenna: 206 tonn, norsk: 63 tonn.

NORSK FANGSTVERDI 2014: 21,4 mill. kroner

Fakta om bestanden:

Sjøkreps lever på 20–800 m dyp, på bløtbunn av sandblandet mudder eller leire hvor den graver huler 20–30 cm ned i sedimentet. Voksne sjøkreps er stedbundne. I hvor stor grad de frittflytende larvene spres mellom bestandene vet man lite om. Sjøkrepsen har en blekoransje farge. Navnet *Nephrops*, "nyreøyne", kommer fra de nyreformede øynene. Hunnen gyter om sommeren og bærer de 1 000–5 000 eggene under halen i 8–9 måneder. Larvene driver fritt i sjøen i opptil 60 dager før de bunnslår. Om dagen gjemmer sjøkrepsen seg i hulen sin, mens den jakter om natten. Sjøkrepsen er altetende og tar krepsdyr, bløtdyr og børstemark så vel som åtsler. Selv blir den spist av mange arter bunnfisk, for eksempel torsk. Forekomst av sjøkreps i Middelhavet og Adriaterhavet viser at arten trives under relativt høye temperaturer og derfor trolig kan tilpasse seg eventuelle temperaturøkninger i dens mer nordlige leveområder.